

ΣΥΣΤΕΙΡΩΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΤΟ 9Ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΠΟΣΔΕΠ
Η ΣΥΓΚΥΡΙΑ
Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Ο «ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟ»
2. Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΛΛΕΓΙΑ: ΑΚΥΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16
ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΑΕΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
2. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ
3. ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΙ ΤΟΥ Π.Δ. 407/80
4. ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
5. ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΝΙΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΤΥΧΙΩΝ - ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
6. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ
7. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΕΙ
8. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ
9. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΑΕΙ
10. ΠΛΗΡΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΕΙ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
11. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΑΕΙ
12. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΑΣΥΛΟ

**9^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΟΣΔΕΠ
ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2009**

ΤΟ 9^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΠΟΣΔΕΠ

Το 9^ο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ βρίσκει το Ελληνικό δημόσιο Πανεπιστήμιο να αποτιμά τις επιπτώσεις από τη μεγάλη επίθεση που δέχτηκε τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για επίθεση που εξαπολύθηκε σε πανευρωπαϊκή κλίμακα και η οποία, υπό το πρόσχημα της συγκρότησης του λεγόμενου «ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης και έρευνας» και υπό το όνομα «διαδικασία της Μπολόνιας», αποσκοπούσε και αποσκοπεί στην πλήρη εμπορευματοποίηση της επιστημονικής γνώσης, στην ιδιωτικοποίηση των φορέων της και στην ανταλλαξιμότητα των «επιστημονικών προϊόντων και υπηρεσιών» υπό ακραιφνείς όρους αγοράς. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, η επίθεση αυτή πήρε τη μορφή μιας σειράς νόμων οι οποίοι, στην ουσία τους, προϋπέθεταν την αλλαγή του άρθρου 16 του Συντάγματος και τη θέσπιση της δυνατότητας να ιδρύονται ιδιωτικά πανεπιστήμια. Το πανεπιστημιακό κίνημα διδασκόντων και διδασκομένων, με τις μεγάλες κινητοποιήσεις του και σε συνδυασμό με πολύ σημαντικές ευρύτερες κοινωνικές αντιδράσεις, κατόρθωσε να αποτρέψει τη συνταγματική αναθεώρηση, αλλά η Κυβέρνηση έπραξε σα να μην είχε συμβεί τίποτε. Με «ναυαρχίδα» τον νόμο Γιαννάκου, οι νόμοι για τα μεταπτυχιακά, για την έρευνα, για τη δια βίου εκπαίδευση, και για τα κολλέγια συνιστούν από κοινού το βαθιά αντιδραστικό και κατ' ουσίαν αντισυνταγματικό νομοθετικό πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης το οποίο συνάντησε και συναντά τη γενικευμένη αντίδραση του συνόλου σχεδόν των πανεπιστημιακών --φορέων, οργάνων και προσώπων-- ενώ ταυτόχρονα αποδεικνύεται στην πράξη πλήρως ανεφάρμοστο. Η «μεταρρυθμιστική» αυτή λαίλαπα, αντί να λύσει προβλήματα όξυνε στο έπακρο τα παλιά και δημιουργήσει νέα. Από αυτήν την άποψη, η κατάσταση στο Ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο είναι σήμερα πολύ χειρότερη από ότι πριν,

Απέναντι στη γενικευμένη αυτή επίθεση, η ΠΟΣΔΕΠ στάθηκε όρθια. Σε προηγούμενα συνέδριά της είχε προείδει και αναλύσει σε βάθος τα ουσιαστικά διακυβεύματα και τα γενικά χαρακτηριστικά της πολιτικής που αποσκοπούσε στην κατεδάφιση του δημόσιου πανεπιστημίου, ενώ, από την

πρώτη στιγμή που η επίθεση εξαπολύθηκε, πρωτοστάτησε σε όλες τις προσπάθειες αποτροπής της. Για αυτόν τον λόγο, η ίδια η ΠΟΣΔΕΠ --και κυρίως η εκλεγμένη ηγεσία της-- συγκέντρωσε τα πυρά μιας πρωτοφανούς σε ένταση, συστηματικότητα και διάρκεια εκστρατείας εναντίον της, εκστρατείας εκπορευόμενης από ένα πλήθος Θεσμικών και εξωθεσμικών κέντρων. Βασικός στόχος της εκστρατείας αυτής ήταν και είναι η ριζική απαξίωση και κατασυκοφάντηση του δημόσιου πανεπιστημίου, ώστε να περάσει η ιδέα του ιδιωτικού, και παράλληλα η κάμψη όλων των σχετικών αντιστάσεων και η ολοκληρωτική πολιτική υποταγή. Το «σύνθημα» των ημερών περί «ανακατάληψης» της ΠΟΣΔΕΠ συμπυκνώνει χαρακτηριστικά τη «συνδικαλιστική» διάσταση αυτής της εκστρατείας.

Ωστόσο η συγκυρία είναι σήμερα σημαντικά διαφορετική. Τα νομοθετήματα της ιδιωτικοποίησης του πανεπιστημίου έχουν απονομιμοποιηθεί πλήρως στην πανεπιστημιακή πράξη και στα μάτια όλων, λίγο πολύ, των συναδέλφων, των φοιτητών και των συλλογικών οργάνων της πανεπιστημιακής ζωής ενώ η τρέχουσα παγκόσμια οικονομική και κοινωνική κρίση οδηγεί σε ραγδαία κατάρρευση τις κατευθυντήριες ιδέες του νεοφιλελευθερισμού και όλα τα συναφή δόγματα περί της δήθεν «αδήριτης ανάγκης» ιδιωτικοποίησης των πάντων. Από την άλλη μεριά, η εξέγερση των νέων τον περασμένο Δεκέμβρη αποκάλυψε στα μάτια όλων και με τρόπο δραματικό τη βαθιά σήψη που διέρχεται όχι μόνον ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας αλλά και οι περισσότεροι, αν όχι όλοι, οι Θεσμοί της δημοκρατίας μας.

Απέναντι σε αυτήν την κατάσταση, η Κυβέρνηση αντέδρασε με τρόπο διπλό. Από τη μια μεριά, σκλήρυνε τη στάση της σε όσα αφορούν την καταστολή γενικώς και αφ' ετέρου, αλλάζοντας τον Υπουργό Παιδείας, έφτασε να προκρίνει έναν προσχηματικό διάλογο, δήθεν από μηδενική βάση, για όσα αφορούν την εκπαίδευση. Η στάση αυτή υπαινίσσεται σιωπηλά την τουλάχιστον προσωρινή «χαλάρωση» των όρων εφαρμογής των νόμων της ιδιωτικοποίησης στα πανεπιστήμια (σε όσα αφορούν τους «τετραετείς προγραμματισμούς», την «αξιολόγηση», την προσαρμογή των εσωτερικών κανονισμών κατά τους «πρότυπους κανονισμούς», την προκήρυξη θέσεων «κυβερνητικών επιτρόπων», την απώλεια εξαμήνου, την επιλογή υποψηφίων διδασκόντων κλπ), στάση που συνιστά πολιτική υποχώρηση και κατά συνέπεια αποτυπώνει, έστω και έμμεσα, μια μερική νίκη του πανεπιστημιακού κινήματος.

Με αυτά δεδομένα, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η μακρά και επώδυνη για όλους προσπάθεια ιδιωτικοποίησης του πανεπιστημίου ολοκλήρωσε έναν βασικό κύκλο ο οποίος οδηγήθηκε, μερικώς τουλάχιστον, σε πολιτική αποτυχία. Η αποτυχία αυτή, όπως συνδέεται με την ριζική εξασθένηση όλων των δογμάτων που απαξίωσαν ό,τι εξακολουθούσε να παραμένει δημόσιο

αγαθό προς όφελος της αγοράς, του ιδιωτικού και του ιδιοτελούς, προσδίδει νέα πνοή στο αίτημα για ένα δημόσιο και δωρεάν ακαδημαϊκό πανεπιστήμιο, άξιο της κοινωνίας μας και των καιρών, άξιο των φοιτητών και των φοιτητριών του, άξιο όλων εκείνων που προσπάθησαν και προσπαθούν να το υπηρετήσουν με συνέπεια και αυταπάρνηση, σε πείσμα της λαιμοδωρίας και της συκοφάντησης. Στην παρούσα συγκυρία, ενόσω εξακολουθούμε να καταδεικνύουμε τα πολλαπλά αδιέξοδα των νομοθετημάτων της ιδιωτικοποίησης μέχρι την οριστική τους απόσυρση, μπορούμε όχι απλώς να οραματιστούμε, αλλά να σχεδιάσουμε, να συζητήσουμε μεταξύ μας σε βάθος, να προτείνουμε και να διεκδικήσουμε τους όρους συγκρότησης και λειτουργίας ενός πανεπιστημίου ανοιχτού στην κοινωνία, ενός πανεπιστημίου που θα διδάσκει δημιουργικά και θα παρέχει πτυχία με πραγματικό αντίκρισμα, ενός πανεπιστημίου που θα αναπτύσσει την επιστήμη και θα καλλιεργεί την κριτική σκέψη, ενός πανεπιστημίου που θα δικαιώνει την μακρά και γεμάτη περιπέτειες ιστορία του ενόσω θα είναι πάντοτε έτοιμο να αλλάζει προκειμένου να ανταποκρίνεται καλύτερα στις αρχές που πρυτάνευσαν στην ίδρυσή του ως ανεξάρτητου και αυτοτελούς θεσμού που καταστατικά απαγορεύει τις ιδιοτελείς έξωθεν παρεμβάσεις είτε από την πλευρά της εκάστοτε πολιτικής εξουσίας είτε από εκείνη των μηχανισμών της αγοράς.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, το αίτημα να αυξηθεί γενναία η χρηματοδότηση του Ελληνικού πανεπιστημίου δεν δικαιώνεται απλώς. Το αίτημα αυτό συστήνει ταυτόχρονα τη συμβολή του Ελληνικού πανεπιστημίου προς την κατεύθυνση της διεξόδου από την τρέχουσα οικονομική και πολιτική κρίση. Σήμερα, όταν όχι μόνο όλες λίγο πολύ οι δυνάμεις της Αριστεράς, αλλά και πολλές συντηρητικές δυνάμεις στις μεγαλύτερες χώρες του κόσμου διαπιστώνουν ότι η «επένδυση» στη γνώση, στην ευρύτερη καλλιέργεια και στην κριτική σκέψη, στην επιστήμη, στην έρευνα και στην καινοτομία αποτελούν απaráκαμπτο οδό διαφυγής από την πρωτοφανή κρίση, το δημόσιο πανεπιστήμιο, επαρκώς χρηματοδοτούμενο, μπορεί να αποτελέσει ουσιαστικό πυλώνα ανάπτυξης της χώρας προς όφελος όλων. Αν δε αυτό συγκροτηθεί υπό τους όρους που περιγράφουμε, δηλαδή υπό τους όρους που αντιστοιχούν στους φοιτητές του, στους διδάσκοντές του και στις καλώς εννοούμενες κοινωνικές και επιστημονικές ανάγκες, τότε το Ελληνικό πανεπιστήμιο θα προσδώσει προοδευτικό πρόσημο σε αυτή τη διεξοδο, πάντοτε βέβαια στο μέτρο και με τον τρόπο που αναλογεί στις καταστατικές ιδιαιτερότητές του.

Η ΣΥΓΚΥΡΙΑ

Οι αλλαγές που δρομολόγησε η διαδικασία της Μπολόνια με τον λεγόμενο «ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης και έρευνας», οι διαλυτικές και αυταρχικές παρεμβάσεις των ελληνικών κυβερνήσεων και η διαρκής υποχρηματοδότηση έχουν οδηγήσει το ελληνικό πανεπιστήμιο σε χρόνια κρίση. Οι διαρκείς φοιτητικές διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις, το κίνημα για το άρθρο 16 και η έκρηξη του περασμένου Δεκεμβρη έχουν φέρει την παιδεία στο κέντρο της πολιτικής σκηνής. Τα προβλήματα δεν κρύβονται άλλο κάτω από το χαλί. Χρειάζονται απαντήσεις, πρωτοβουλίες, δράση, συμμετοχή.

Από τη δεκαετία του 1980, η εκπαίδευση ήδη αξιολογείται με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και σταδιακά μετατρέπεται σε μία απέραντη διασυνοριακή αγορά υπηρεσιών. Το εκπαιδευτικό σύστημα προσαρμόζεται σε ένα επιχειρησιακό μοντέλο λειτουργίας, προσφοράς υπηρεσιών προς πώληση. Το σύστημα αυτό αξιολογείται από τους νόμους της αγοράς ανάλογα με την ποιότητα των προϊόντων, την τιμή και την ανταγωνιστικότητά τους. Στην εξέλιξη αυτή είναι καθοριστικός ο ρόλος υπερεθνικών οικονομικών οργανισμών όπως ο ΠΟΕ και ο ΟΟΣΑ, αλλά και διεθνών συμφωνιών (GATS). Στόχος είναι η παραγωγή μιας μάζας ευέλικτων, απασχολήσιμων εργαζόμενων προς ανάλωση, ενώ επίλεκτα εκπαιδευτικά ιδρύματα λειτουργούν ως «κέντρα αριστείας», για την αναπαραγωγή της ηγετικής οικονομικής, πολιτικής, διοικητικής και πνευματικής ελίτ. Η έρευνα και η εκπαίδευση, υποτάσσονται στη λογική της ανταποδοτικότητας, της παραγωγικότητας και του ανταγωνισμού ανάμεσα σε ιδρύματα, στο εσωτερικό των ακαδημαϊκών μονάδων, στο εσωτερικό της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας.

Μέσα σε αυτή την αρνητική για το χώρο του Πανεπιστημίου διεθνή πραγματικότητα, στη χώρα μας οι διαδοχικές κυβερνήσεις έχουν ακολουθήσει μια καταστροφική πολιτική. Οι ποσοτικοί δείκτες αυτής της πολιτικής είναι πλέον δραματικοί: Η σταδιακή μείωση των δημοσίων δαπανών για την παιδεία, (2,75% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος στην ΕΕ είναι 5,25%), η σταδιακή μείωση των δημοσίων δαπανών ανά φοιτητή, σε σχέση με το κατά κεφαλήν εισόδημα: 1,4% στην Ελλάδα, όταν ο μέσος όρος στην ΕΕ είναι 16,5% (EUROSTAT 2005), η σταδιακή μείωση των δημοσίων δαπανών για την έρευνα, που είναι καθηλωμένες στο 0,57% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι 1,84% (EUROSTAT 2006). Με αυτά τα δεδομένα, εκτυλίσσεται η σταδιακή ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες (με ενδεικτικότερο παράδειγμα τη νομοθεσία για τα «κολέγια») ενώ, μέρα την ημέρα, η ίδια διαδικασία λαμβάνει χώρα εκ των ένδον στην τριτοβάθμια εκ-

παίδευση (εισαγωγή και γενίκευση των διδάκτρων, συρρίκνωση της βασικής έρευνας και προώθηση της εφαρμοσμένης στις επιχειρησιακές απαιτήσεις, απορρύθμιση του περιεχομένου σπουδών με την προώθηση αγοραίων γνωστικών αντικειμένων κ.ο.κ.).

Η πιστοποίηση-διασφάλιση ποιότητας, που διαφημίζεται ψευδεπίγραφα ως αξιολόγηση, αποτελεί συνεπώς αναγκαίο όρο για τη νεοφιλελεύθερη μεταλλαγή του δημόσιου Πανεπιστημίου: ο έλεγχος και η επιστημονική-θεωρητική πειθάρχηση των πανεπιστημιακών στα κυρίαρχα ρεύματα σκέψης αποτελεί προϋπόθεση για την επιβολή των ιδιωτικοοικονομικών κινήτρων και κριτηρίων στο δημόσιο Πανεπιστήμιο. Θεσμοθετούνται εξω-ακαδημαϊκοί οργανισμοί και ιδιωτικές επιχειρήσεις, που αναλαμβάνουν την πιστοποίηση και, τελικά, την ιεραρχική κατάταξη ακαδημαϊκών μονάδων και ιδρυμάτων, προγραμμάτων σπουδών και διδασκόντων-ερευνητών, με κριτήρια και μεθοδολογίες αμφίβολης επιστημονικής εγκυρότητας. Η επιβολή τους στην ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα, μέσω εκβιασμών για τη χρηματοδότηση, τις μεταπτυχιακές σπουδές, τις κρίσεις των μελών ΔΕΠ ή τις υποτροφίες, έχουν οδηγήσει τη στιγμή αυτή στον έλεγχο των ροών χρηματοδότησης αλλά και, σε παγκόσμιο επίπεδο, στον έλεγχο των περιοδικών και των συνεδρίων, στον αυθαίρετο προσδιορισμό της εγκυρότητας των επιστημονικο-φιλοσοφικών ρευμάτων, στην επιβολή μιας κομφορμιστικής και ελεγχόμενης παραγωγής γνώσης σε παγκόσμια κλίμακα.

Ο κατακερματισμός και η υποβάθμιση των ΑΕΙ, όπως και το «πρόγραμμα» ιεραρχικής τους ταξινόμησης μέσω εξω-ακαδημαϊκών οργάνων πιστοποίησης, εμπεδώνουν αυθαίρετες ιεραρχήσεις. Οι κυβερνήσεις επενδύουν τους πενιχρούς δημόσιους πόρους στα ήδη ισχυρά πανεπιστήμια και περιθωριοποιούν τα αδύναμα, επιτείνουν περαιτέρω τις ανισότητες, μέσω της συνάρτησης κατάταξης και δημόσιας χρηματοδότησης, της δυνατότητας προσέλκυσης φοιτητών ή πόρων από τον ιδιωτικό τομέα, θεσμοθετώντας ανισότητες στις αμοιβές των διδασκόντων και των ερευνητών στο εσωτερικό των ιδρυμάτων.

Για να ανοίξει ο δρόμος στην ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης "έπρεπε" να απαξιωθεί το δημόσιο Πανεπιστήμιο στα μάτια της κοινωνίας. Το διάστημα που πέρασε υποστήκαμε τη συντονισμένη εκστρατεία δυσφήμισης που εξαπέλυσαν «πρόθυμα» ΜΜΕ κατά των πανεπιστημιακών και των φοιτητών, αλλά και του έργου που επιτελείται στο δημόσιο Πανεπιστήμιο.

Η έκρηξη της νεολαίας τον Δεκέμβρη, μετά τον φόνο του Αλέξη Γρηγορόπουλου, αποκάλυψε τη χρεοκοπία των αξιών του Νεοφιλελευθερισμού και έθεσε το αίτημα να σκεφτούμε για τις προσδοκίες και τα αδιέξοδα του τόπου μας και να προτείνουμε ως δάσκαλοι λύσεις για την Παιδεία.

Στις νεανικές και φοιτητικές κινητοποιήσεις η κυβέρνηση απάντησε με την παραίτηση ενός υπουργού και τον « διάλογο από μηδενική βάση» ο οποίος από ότι φαίνεται θα περιοριστεί στην επίθεση εναντίον του ασύλου και την αλλαγή των Πανελληνίων εξετάσεων.

Καταλαβαίνουμε το θυμό των νέων μας. Τον ζούμε καθημερινά στις αίθουσες και στα αμφιθέατρα. Τον είδαμε να ξεσπά με απρόβλεπτη ένταση τις μέρες του Δεκέμβρη. Και ξέρουμε ότι πίσω από αυτόν τον θυμό υπάρχει η επίγνωση πως σε τούτες τις γενιές στερείται το μέλλον. Το μέλλον μιας αξιοπρεπούς δουλειάς, το μέλλον μιας ζωής με νόημα, το μέλλον ως διαρκής δυνατότητας υπέρβασης ενός τελματωμένου παρόντος.

Η σημερινή συγκυρία, πέρα από τις δεδομένες και επιβεβλημένες αντιστάσεις, απαιτεί καθαρές και τεκμηριωμένες θέσεις και συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Στην κατεύθυνση αυτή, η Συσπείρωση Πανεπιστημιακών έδωσε και θα δώσει όλες τις δυνάμεις της.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ακύρωση της αναθεώρησης του άρθρου 16 δεν εμπόδισε την κυβέρνηση να υιοθετήσει τις περίφημες «διασταλτικές ερμηνείες του Συντάγματος» και να προωθήσει με μια σειρά νομοθετημάτων που προσανατολίζονται σταθερά στον κρατικό έλεγχο των πανεπιστημίων, την αναίρεση της συνταγματικά κατοχυρωμένης αυτοτέλειας και την υπονόμευση του δημόσιου και ακαδημαϊκού χαρακτήρα τους.

Το πανεπιστημιακό κίνημα, πολλά ακαδημαϊκά όργανα, φοιτητές και διδάσκοντες, με πρωταγωνιστικό ρόλο της ΠΟΣΔΕΠ, διαφώνησαν με αυτή την πολιτική και αντιστάθηκαν στις πρακτικές της αυθαιρεσίας και της υπονόμησης οποιασδήποτε έννοιας διαλόγου. Κανένας νόμος δεν έγινε αποδεκτός από την πανεπιστημιακή κοινότητα, καμία πρωτοβουλία της πολιτείας δεν έτυχε ευνοϊκής υποδοχής στα ΑΕΙ.

Αντιταχθήκαμε σ' αυτή την κατεδάφιση υπερασπιζόμενοι το όραμά μας για το Δημόσιο Δωρεάν Πανεπιστήμιο. Ένα Πανεπιστήμιο ανοιχτό στην κοινωνία που θα γεννά την κριτική σκέψη, που θα παράγει καινούργια γνώση όσο και καινούργιες μορφές επίγνωσης για τις γενιές των νέων φοιτητών και φοιτητριών του.

Οι τελευταίες εξελίξεις στα Πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα, οι αντιδράσεις φοιτητών και καθηγητών-ερευνητών στις ευρωπαϊκές χώρες, φέρνουν και πάλι στην επικαιρότητα τις βασικές κατευθύνσεις του ελληνικού πανεπιστημιακού κινήματος. Τη στιγμή που η διαδικασία της Μπολόνια έχει οδηγήσει σε τέτοιας κλίμακας αδιέξοδα σε όλη την Ευρώπη, τη στιγμή που οι

νεοφιλελεύθερες αρχές της απομείωσης του δημόσιου χώρου έχουν οδηγήσει σε αυτή την πρωτοφανή κρίση, συνιστά τουλάχιστον αναχρονισμό η έκπτωση των αρχών του δημόσιου και ακαδημαϊκού πανεπιστημίου, η υιοθέτηση, με καθυστέρηση μιας δεκαπενταετίας, των αρχών και των κατευθύνσεων της διαδικασίας της Μπολόνια.

Γι' αυτό και θα συνεχίσουμε να αντιδρούμε σε όλες τις προσπάθειες το Πανεπιστήμιο να μετατραπεί σε ένα αυταρχικό εκπαιδευτήριο, όπου διδασκόμενοι και διδάσκοντες θα αναλαμβάνουν ρόλους σε ένα σύστημα αναπαραγωγής γνώσεων στην υπηρεσία των κυρίαρχων αξιών και των κυρίαρχων προτύπων. Ο αυταρχισμός και η καταστολή σφράγισε και σφραγίζει στις μέρες μας τη σχέση κράτους και κοινωνίας. Δεν θα επιτρέψουμε μια τέτοια πολιτική να καταστρέψει το Πανεπιστήμιο ως δυναμικό χώρο ελεύθερης έκφρασης και κριτικής αυτοσυνείδησης της κοινωνίας.

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, επί των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικές αλλαγές στην οργάνωση και το θεσμικό πλαίσιο της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Η αύξηση του αριθμού των φοιτητών, η μείωση της κρατικής χρηματοδότησης ανά φοιτητή, η διαμόρφωση ενός «επιχειρηματικού κλίματος» και η υιοθέτηση «αγοραίων συμπεριφορών» στο εσωτερικό του Πανεπιστημίου εκ μέρους μιας μερίδας του διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού, η εισαγωγή διδάκτρων σε μεγάλο αριθμό τμημάτων μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και η παγίωση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης (συμβασιούχοι 407/80), συνιστούσαν τα κυριότερα χαρακτηριστικά των αλλαγών στα ελληνικά Πανεπιστήμια ήδη πριν την προσπάθεια επιβολής του νέου θεσμικού πλαισίου της νεοφιλελεύθερης εκπαιδευτικής αντιμεταρρύθμισης από την κυβέρνηση της ΝΔ.

Κατά τη διετία που πέρασε, η κυβέρνηση επιχείρησε να ολοκληρώσει την αντιμεταρρύθμιση, με το Π.Δ. για τα συγγράμματα, τον νόμο για την έρευνα, με εκβιασμούς για χρηματοδότηση μέσω τετραετών συμβάσεων, τον

«πρότυπο εσωτερικό κανονισμό» του Υπουργείου και τον νόμο για τις μεταπτυχιακές σπουδές.

Ειδικότερα, το δημόσιο Πανεπιστήμιο βρίσκεται σήμερα στο στόχαστρο της κυβερνητικής πολιτικής τόσο με την προσπάθεια εφαρμογής ενός αντiekπαιδευτικού και αυταρχικού Θεσμικού πλαισίου, όσο και με την όλη μεθόδευση για τη νομιμοποίηση της λειτουργίας ιδιωτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ψήφιση του Νόμου - Πλαίσιο αλλά και οι άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης οδηγούν στην ακαδημαϊκή, Θεσμική και διοικητική εξάρτησή του από την εκάστοτε κυβέρνηση, στην ακύρωση των συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων, σε μορφές άμεσης και έμμεσης ιδιωτικοποίησης και στην ουσιαστική επιδείνωση των όρων λειτουργίας των Πανεπιστημίων, ιδιαίτερα των περιφερειακών.

Ένας καταγισμός νομοθετικών παρεμβάσεων, ενεργειών και δηλώσεων που, ενώ δεν έλυναν ούτε ένα πρόβλημα, δημιουργούσαν τους όρους για την ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης και πυροδότησαν εντάσεις που διέκοπταν την ομαλή ροή των σπουδών, των ερευνητικών και εκπαιδευτικών λειτουργιών δημιουργώντας καθημερινά αδιέξοδα, εντάσεις και συγκρούσεις.

Όποιος αποδίδει τις εντάσεις των τελευταίων χρόνων στη «δράση μειοψηφιών», παρακάμπτει σκοπίμως ότι οι αντιθέσεις εκφράστηκαν πρωτίστως και εντόνως από τα ίδια τα ακαδημαϊκά όργανα των μεγαλύτερων πανεπιστημίων της χώρας.

1. Ο «ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟ»

Ο λεγόμενος «νέος νόμος πλαίσιο», παρά τις περί του αντιθέτου δεσμεύσεις, δεν δόθηκε στην ακαδημαϊκή κοινότητα για διαβούλευση. Παρά το γεγονός ότι συνάντησε την αντίθεση του συνόλου σχεδόν της πανεπιστημιακής κοινότητας (8ο Συνέδριο ΠΟΣΔΕΠ), αλλά και των ακαδημαϊκών οργάνων, ψηφίστηκε μόνο από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας, σε αντίθεση με το όλο πολιτικό φάσμα της αντιπολίτευσης και με την άσκηση αστυνομικής βίας και καταστολής εναντίον όσων αντιστέκονταν. Παρόμοια αντίθεση συνάντησε και ο νόμος για την «πιστοποίηση», ο νόμος για τα μεταπτυχιακά, ο νόμος για την έρευνα. Όλες, ανεξαιρέτα, οι νομοθετικές αυτές παρεμβάσεις, που συνάντησαν τη συλλογική αντίθεση των πανεπιστημιακών (σύλλογοι - ΠΟΣΔΕΠ, ακαδημαϊκά όργανα), επέφεραν σύγχυση και αποδιοργάνωση στα ΑΕΙ, προκάλεσαν τριβές και συγκρούσεις.

- Η ρύθμιση για τους τετραετείς προγραμματισμούς - συμβάσεις αποτελεί σημαντικό βήμα στην αναδιάρθρωση αφού όχι μόνο εξαρτά τη χρηματοδότηση από τη διασφάλιση ποιότητας ("αξιολόγηση"), δηλαδή από το βαθμό συμμόρφωσης με την κυρίαρχη εκπαιδευτική πολιτική, αλλά και επιβάλλει πρότυπα «ιδιωτικοοικονομικής» χρηματοδότησης και αναζήτησης χορηγών. Κάτι τέτοιο οδηγεί σε άμεση υπαγωγή της ακαδημαϊκής έρευνας και διδασκαλίας στις βραχυχρόνιες ανάγκες της αγοράς.
- Η δημοσίευση του Πρότυπου Εσωτερικού Κανονισμού του Υπουργείου Παιδείας έδειξε τις επιδιώξεις της εκπαιδευτικής «μεταρρύθμισης»: αυταρχική επικύρωση ρυθμίσεων όπως η υποτιθέμενη «αξιολόγηση», οι τετραετείς συμβάσεις ("προγραμματισμοί"), το νέο σύστημα συγγραμμάτων και παράλληλα εισαγωγή ενός ιδιότυπου ποινολογίου για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Η δυνατότητα να κινηθούν αυθαίρετα πειθαρχικές διαδικασίες μπορεί να οδηγήσει σε τραγικά αποτελέσματα, όπως φάνηκε στην περίπτωση του συναδέλφου Στέλιου Αλεξανδρόπουλου στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Η διασφάλιση ποιότητας, που θεσμοθετήθηκε με το Ν. 3374/2005 και επικυρώθηκε με το Νόμο-Πλαίσιο δεν έχει καμία σχέση με αξιολόγηση αλλά αποτελεί πιστοποίηση που αποσκοπεί στην έμμεση ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, καθώς προϋποθέτει μεταξύ άλλων και τη λειτουργία τους με βάση την ταξινόμηση και την «πειθαρχία της αγοράς». Η πειθαρχία της αγοράς προϋποθέτει και συνεπάγεται την πειθάρχηση πανεπιστημιακών και φοιτητών στις πολιτικές επιταγές του νεοφιλελευθερισμού και στα κυρίαρχα θεωρητικά δόγματά του - ειδικότερα στις κοινωνικές επιστήμες. Το Πανεπιστήμιο από χώρο ελεύθερης διακίνησης ιδεών επιχειρείται να μετατραπεί σε χώρο ελεύθερης εμπορευματικής συναλλαγής.
- Οι κρίσεις για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση ΔΕΠ έχουν γίνει περίπλοκες, χρονοβόρες και δαπανηρές, χωρίς απαραίτητα να έχουν γίνει και περισσότερο αντικειμενικές ή αξιοκρατικές.
- Οι νέες ρυθμίσεις για τη διάρκεια των εξαμήνων προσπαθούν να καταργήσουν το δικαίωμα της απεργίας για τους εργαζόμενους στο Πανεπιστήμιο (μέλη ΔΕΠ, συμβασιούχοι διδάσκοντες, διοικητικό προσωπικό) και το δικαίωμα της φοιτητικής αγωνιστικής κινητοποίησης. Στην επιχειρούμενη επιβολή της πειθαρχίας της αγοράς προστίθεται η άμεση επιβολή της διοικητικής πειθάρχησης από το κράτος.

- Με το νέο Νόμο-Πλαίσιο επιχειρείται η συρρίκνωση του πανεπιστημιακού ασύλου μέσω της μετατροπής του σε ακαδημαϊκό, στην προοπτική της τελικής πλήρους κατάργησής του. Πρόκειται για άμεση αμφισβήτηση στοιχειωδών ιστορικών δημοκρατικών κατακτήσεων του φοιτητικού και του λαϊκού κινήματος της χώρας.

Το προηγούμενο συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ είχε απορρίψει τον νόμο πλαίσιο, ο οποίος, έχει εκπέσει στη συνείδηση όλων. Η γραφειοκρατική διεκπεραίωση των υποθέσεων των ΑΕΙ δεν σημαίνει ότι εφαρμόζεται το πνεύμα και το γράμμα του. Ο νόμος δεν υφίσταται στην πράξη, δεν αντιστοιχεί στο εύρος και τη φύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα ΑΕΙ, επιφέρει δυσλειτουργίες και επιτείνει τις εντάσεις στο εσωτερικό των ιδρυμάτων. Η διευρυμένη κρατική παρέμβαση και η αγοραίες λογικές που επιβάλλονται δημιουργούν συνθήκη εντάσεων ανάμεσα στο ιδρύματα και στο εσωτερικό των ακαδημαϊκών μονάδων. Ήδη, προσπαθώντας να κατασιγάσει την ένταση, ο σημερινός Υπουργός Παιδείας δηλώνει πρόθυμος να διαπραγματευτεί σημεία των νόμων που φέρνουν αναστάτωση στα ΑΕΙ και συναντούν τις αντιθέσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Την απόσυρση του αντιδραστικού νόμου πλαισίου και των λοιπών νομοθετημάτων της «αντιμεταρρύθμισης».*
- *Να μην εφαρμοστούν τα μέτρα της "διαδικασίας Μπολόνια" (π.χ. το σύστημα «πιστωτικών μονάδων» που διασπούν τα προγράμματα σπουδών, ως προϋπόθεση για την τυποποίηση και την πιστοποίησή τους),*
- *Την αναίρεση των αποφάσεων εκείνων που εκβιάζουν τα ιδρύματα να αποδεχτούν τον υπουργικό «πρότυπο εσωτερικό κανονισμό» που περιγράφει το Πανεπιστήμιο ως αυταρχικό εκπαιδευτήριο,*
- *Την ακύρωση κυβερνητικών αποφάσεων περί μη εγγραφής υποψηφίων διδασκτόρων ή μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΑΕΙ που δεν συμμορφώνονται προς τις κυβερνητικές επιταγές. Παρόμοιες πράξεις καταλύουν κάθε έννοια ακαδημαϊκής αυτοτέλειας και οδηγούν στην απομείωση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών λειτουργιών των ΑΕΙ.*

2. Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΛΛΕΓΙΑ: ΑΚΥΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16 ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΑΕΙ

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 πολλαπλασιάστηκαν τα *Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών* που, αυθαίρετα, παράνομα και με την ανοχή της πολιτείας, αυτοαναγορεύτηκαν σε «Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών» ή σε «Κολέγια». Έκτοτε, οι εμπορικές αυτές επιχειρήσεις λειτουργούν καλύπτοντας τη διευρυμένη ζήτηση μεταλυκειακών σπουδών και τις ανάγκες της αγοράς για προσωπικό χαμηλής εξειδίκευσης και κατάρτισης δίχως επαγγελματικά δικαιώματα. Κατά το ίδιο διάστημα, στα ελληνικά Α.Ε.Ι. ιδρύθηκαν πολλές δεκάδες τμημάτων σε αμφισβητούμενα γνωστικά ή τεχνολογικά πεδία, δίχως τις αναγκαίες υποδομές, με αριθμητικά ανεπαρκέστατο ερευνητικό, διδακτικό και διοικητικό προσωπικό. Σε αυτό το κλίμα, κάποιες δεκάδες ιδιωτικών επιχειρήσεων προσφοράς υπηρεσιών κατάρτισης, παρά τη ρητή απαγόρευση του Συντάγματος, κατέληξαν να πραγματοποιούν στην Ελλάδα «ανώτατες σπουδές», μεταφέροντας «πιστωτικές μονάδες» στα «μητρικά ιδρύματα τα οποία, με τη σειρά τους, απονέμουν τίτλους σπουδών «ισότιμους» με τα πτυχία τετραετούς ή πενταετούς φοίτησης των ελληνικών Α.Ε.Ι.

Τεράστια πρόκληση για το Πανεπιστημιακό κίνημα αποτελεί η μεθόδευση για τη νομιμοποίηση των ιδιωτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η κυβέρνηση αφού απέτυχε να αναθεωρήσει το άρθρο 16 του Συντάγματος προσπαθεί τώρα να εξισώσει τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών με τα ΑΕΙ, μέσω της ψήφισης νόμου που τα αναγνωρίζει ως «κολέγια», δηλαδή ως εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της οδηγίας 36/2005. Επιπλέον, επιχειρείται μέσω δικαστικών αποφάσεων η εξίσωση των «βεβαιώσεων» που δίνουν τα «κολέγια» με ακαδημαϊκούς τίτλους ΑΕΙ, ανοίγοντας το δρόμο για την πλήρη ισοτιμία πτυχίων και επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Η μεθόδευση αυτή είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη επειδή νομιμοποιεί την εμπορευματοποίηση και την ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης, ασκεί μεγάλη πίεση στα Δημόσια ΑΕΙ για συμμόρφωση και ευθυγράμμιση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και έρευνας με τις άμεσες και στρατηγικές ανάγκες της αγοράς και, τέλος, οδηγεί τα ΑΕΙ στη γενίκευση πρακτικών όπως τα δίδακτρα, που ισχύουν στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και, ήδη, τείνουν να γίνουν καθεστώς στα μεταπτυχιακά των άλλων ΑΕΙ.

Ειδικά για τα περιφερειακά πανεπιστήμια, με δεδομένη τη μεταφορά μεγάλου μέρους του κόστους των σπουδών στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, η λειτουργία των «κολεγίων» ως ιδιωτικών ΑΕΙ θα οδηγήσει σε μαρασμό και σε μαζική έξοδο των φοιτητών προς επιχειρήσεις που πωλούν «πανεπιστημιακούς τίτλους σπουδών». Ο νόμος για τα κολέγια υποβαθμίζει τις τετραετείς και πενταετείς σπουδές και εξισώνει τα πτυχία των Ελληνικών ΑΕΙ με τα αντίστοιχα τριετή χωρών της Ε.Ε., εξυπηρετεί ιδιωτικά συμφέροντα και στρώνει τον δρόμο σε ισχυρά ευρωπαϊκά δίκτυα που πουλάνε «υπηρεσίες εκπαίδευσης», ελέγχουν την παραγωγή γνώσης και διαμορφώνουν συνειδήσεις. Τα ελληνικά πανεπιστήμια και ΤΕΙ, διαθέτουν και προσωπικό και εμπειρία, μπορούν να σταθούν με αξιώσεις στο επίκεντρο και όχι στην «περιφέρεια» του ευρωπαϊκού και διεθνούς χώρου έρευνας και γνώσης.

Η σχετική ομόφωνη απόφαση της λεγόμενης συνόδου των πρυτάνεων, τα ψηφίσματα των ακαδημαϊκών οργάνων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, οι αντιδράσεις των επαγγελματικών ενώσεων και ιδίως οι θέσεις των εκπαιδευτικών ομοσπονδιών και των φοιτητών μας, μπορούν να αποτρέψουν για μια ακόμη φορά την υποβάθμιση του εθνικού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και θα υπερασπιστούν το κύρος των σπουδών και των πτυχίων μας.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Να αποσυρθεί ο νόμος για την αναγνώριση των ιδιωτικών «κολεγίων». Να καταργηθούν τα ΚΕΣ/Κολλέγια και κάθε άλλη παραλλαγή εν δυνάμει ιδιωτικής ανώτατης εκπαίδευσης (παραρτήματα ξένων ΑΕΙ, franchise) για να σταματήσει να δαιωνίζεται το πρόβλημα. Να μην εφαρμοστεί η κοινοτική οδηγία 36/2005. Να απαγορευτούν νομοθετικά οι εμπορικές συμφωνίες δικαιόχρησης ή πιστοποίησης στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Αυτό επιτάσσει το ελληνικό Σύνταγμα και οι διατάξεις του είναι απολύτως συμβατές με την Ευρωπαϊκή νομική τάξη και την αρχή της επικουρικότητας.*
- *Να αποτραπεί κάθε πολιτική που κατατάσσει την εκπαίδευση στην «ελεύθερη αγορά εμπορευμάτων και υπηρεσιών» και να υπερασπιστούμε το καθεστώς που προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Συνθήκη για την αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών σε ζητήματα εκπαίδευσης.*
- *Να σταματήσουν, κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα και πολιτικοί να κρύβονται πίσω από τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού δικαστηρίου, που προκλήθηκαν με αποκλειστικά δική τους ευθύνη. Να ακυρωθούν στην πράξη και στους εσωτερικούς κανονισμούς των ιδρυμάτων οι διατάξεις*

του Ν. 3685/2008 που επιτρέπουν στα ελληνικά ΑΕΙ να ασκούν πρακτικές δικαιόχρησης στο επίπεδο των μεταπτυχιακών σπουδών.

- *Να σταματήσει το εμπόριο τίτλων και πακέτων διδασκαλίας «ανώτατης εκπαίδευσης» από ιδιωτικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Η λειτουργία τους παραβιάζει το Σύνταγμα, ακυρώνει το τετραετές ή πενταετές των βασικών σπουδών και των πτυχίων, θρυμματίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων μας, υποβαθμίζει και αποδιαιθρώνει τον ενιαίο εθνικό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης.*
- *Να απαγορευτεί, στους εσωτερικούς κανονισμούς των ΑΕΙ η αναγνώριση «πιστωτικών μονάδων» από μη δημόσια ιδρύματα.*

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η χρηματοδότηση των ΑΕΙ δεν συνιστά μόνον συνταγματική υποχρέωση της πολιτείας, το αίτημα για αύξηση των δαπανών για την παιδεία συνιστά σήμερα μείζον πολιτικό διακύβευμα που συναρτάται με τον δημόσιο χαρακτήρα των πανεπιστημίων αλλά και του ρόλου τους στην κοινωνία και την οικονομία. Τα πανεπιστήμια, παρά τη συστηματική υποβάθμιση και υπονόμευση, δεν είναι «προβληματικές επιχειρήσεις» που χρειάζονται τον ιδιωτικό ανταγωνισμό και τις επιχειρηματικές λογικές για να καταστούν «βιώσιμα». Στη σημερινή συγκυρία της οικονομικής κρίσης, η πάγια θέση μας ότι ο χώρος της παιδείας και της έρευνας δεν μπορεί παρά να αποτελεί το επίκεντρο οποιασδήποτε αναπτυξιακής πολιτικής, αποκτά εξαιρετική επικαιρότητα καταδεικνύοντας ταυτόχρονα την πλήρη αποτυχία των νεοφιλελεύθερων ιδεολογημάτων περί επιχειρηματικότητας, ανταγωνιστικότητας και «ελεύθερης αγοράς υπηρεσιών εκπαίδευσης και προϊόντων έρευνας».

Μοχλός ελέγχου των ΑΕΙ ήταν η αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης, η υπονόμευση της αρχής της ενιαίας δημόσιας δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης και η μετατροπή των Πανεπιστημίων σε οργανισμούς που θα λειτουργούν βάσει ξεχωριστών για κάθε ίδρυμα τετραετών συμβολαίων με το ΥΠΕΠΘ. Δηλαδή χρηματοδότηση των ΑΕΙ όχι με βάση τις ανάγκες εκπαίδευσης των εισακτέων φοιτητών ούτε με βάση τις ερευνητικές τους προτεραιότητες, αλλά με βάση τους στόχους που θα συνομολογεί το κάθε Ίδρυμα με το ΥΠΕΠΘ. Μία ρύθμιση που αποβλέπει όχι απλά στον έλεγχο της ακαδημαϊκής

ζωής στην πολιτική εξουσία αλλά στην αναζήτηση πόρων από ιδιώτες, την μετατροπή τους εν τέλει σε «ανταγωνιστικές επιχειρήσεις» που πωλούν υπηρεσίες εκπαίδευσης και προϊόντα έρευνας (δίδακτρα στα μεταπτυχιακά, στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας, στα υπό ίδρυση Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης, επιχειρηματική «ερευνητική» δραστηριότητα μέσα στα Πανεπιστήμια).

Τούτο καταδεικνύεται από τον νόμο για την έρευνα, όπου το μοντέλο που υιοθετείται είναι εκείνο της «σύμπραξης δημόσιου - ιδιωτικού τομέα». Έτσι η ερευνητική διαδικασία στα πανεπιστήμια αποδυναμώνεται, αφού δεν παρέχονται τα στοιχειώδη οικονομικά προαπαιτούμενα για την οργάνωση και διεξαγωγή, ευνοείται η εξωτερική χρηματοδότηση και η δημιουργία επιχειρηματικά ελεγχόμενων μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Τα ΑΕΙ αντιμετωπίζονται σαν δεξαμενή εν δυνάμει ερευνητών, οι οποίοι θα πρέπει να διεκδικούν πόρους μέσα από αδιαφανείς διαδικασίες, εκτός Πανεπιστημίου, ή να διαχειρίζονται τους εν τοις πράγμασι κρατικούς και κοινοτικούς πόρους ωσάν να επρόκειτο για ιδιωτική χρηματοδότηση.

Η χρηματοδότηση της έρευνας στην Ελλάδα ανέρχεται στο 0,55% του ΑΕΠ και είναι σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα δημόσια. Το ποσοστό αυτό είναι μόλις το 1/3 του μέσου όρου της Ε.Ε. των 27 (1,9%) και το χαμηλότερο στην Ένωση. Η κυβέρνηση δεν εξασφαλίζει δια του νόμου στα ιδρύματα τις οικονομικές προϋποθέσεις για να αναπτύσσουν αυτοτελώς την ερευνητική τους δραστηριότητα, καθώς αφενός ο προσανατολισμός της Ν.Δ. είναι να περιορίσει τους πόρους των ΑΕΙ και να υποχρεώσει τα ιδρύματα να αναζητήσουν ιδιωτική χρηματοδότηση για την έρευνα και τα μεταπτυχιακά, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την παραγωγή γνώσης και τεχνολογίας, τον ακαδημαϊκό χαρακτήρα των ΑΕΙ. Ο νόμος για την έρευνα, μέσω της θεσμοθέτησης εξωακαδημαϊκών θεσμών αποσκοπεί, δεδομένης της σχετικής ελευθερίας που απολαμβάνει ακόμη η ακαδημαϊκή κοινότητα, στον έλεγχο της έρευνας στα ΑΕΙ, ενώ συνάντησε την καθολική αντίδραση των Ερευνητικών Ιδρυμάτων της χώρας.

Η υπεράσπιση του Δημοσίου Δωρεάν Πανεπιστημίου περνάει σήμερα από το πρόταγμα χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων και αξιοπρεπούς αμοιβής και εργασιακού καθεστώτος των Πανεπιστημιακών. Η αύξηση των δαπανών για την Παιδεία είναι το πολιτικό επίδικο που πρέπει να κατακτηθεί αν δεν επιθυμούμε να ακολουθήσει η Δημόσια Παιδεία την τύχη των άλλων δημοσίων αγαθών που ευτελίστηκαν και στραγγαλίστηκαν οικονομικά για να ξεπουληθούν στη συνέχεια στο ιδιωτικό κεφάλαιο.

Η ΠΟΣΔΕΠ θα συνεχίσει να προβάλλει αναλυτικά τα οικονομικά των Πανεπιστημίων παίρνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων ΑΕΙ. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα περιφερειακά ιδρύματα, προκειμένου να αναβαθμίσουν την ποιότητα των σπουδών και να συγκρατήσουν τον

φοιτητικό πληθυσμό στην περιφέρεια, με επαρκείς υποδομές και πόρους για τη φοιτητική μέριμνα.

Καμία συζήτηση για την παιδεία δεν έχει νόημα χωρίς αύξηση της χρηματοδότησης.

Στην πολιτική που κατεδαφίζει το δημόσιο πανεπιστημιακό σύστημα η ΠΟΣΔΕΠ αντιπάρθεσε τις συγκροτημένες διεκδικήσεις του πανεπιστημιακού κινήματος για την υπεράσπισή του. Διεκδικήσεις που εξασφαλίζουν στους πανεπιστημιακούς δασκάλους τις συνθήκες να ασκούν το λειτούργημά τους αφοσιωμένοι αποκλειστικά στη διδασκαλία και στην έρευνα και όχι στην ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Οι διεκδικήσεις αυτές αφορούν και τις απαραίτητες προϋποθέσεις (προσωπικό, υποδομές, εξοπλισμοί και επαρκής φοιτητική μέριμνα) που θα επιτρέψουν στα δημόσια πανεπιστήμια

- να παρέχουν δωρεάν δημόσια ανώτατη εκπαίδευση υψηλής στάθμης σε όλους τους νέους, ώστε να αντιμετωπιστούν τόσο το εμπόριο ελπίδων των ΚΕΣ και των Κολεγίων όσο και η φοιτητική μετανάστευση,
- να ανταποκριθούν στον κοινωνικό τους ρόλο και να αναπτύσσουν ερευνητική δραστηριότητα σε όλα τα επιστημονικά πεδία για την παραγωγή νέας γνώσης και την αλήθεια, προς όφελος της κοινωνίας και όχι των ιδιωτικών συμφερόντων και των διάφορων χορηγών.

Στην προοπτική αυτή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σημαντικές ανισότητες ανάμεσα στα διάφορα πανεπιστήμια και να αναδείξει ως πρώτιστο ζήτημα διαπραγμάτευσης την ενίσχυση των περιφερειακών μονάδων με επαρκείς υποδομές και πόρους για τη φοιτητική μέριμνα, προκειμένου να αναβαθμίσουν την ποιότητα των σπουδών και να συγκρατήσουν τον φοιτητικό πληθυσμό στην περιφέρεια.

Είναι αναγκαία η απογραφή των κτιριακών υποδομών, της φοιτητικής μέριμνας, διοικητικού προσωπικού προνομιακή χρηματοδότηση των αδύναμων ιδρυμάτων. Η ισότητα ανάμεσα στα διάφορα πανεπιστήμια πρέπει να αποκατασταθεί άμεσα και δεν μπορεί να επαφίεται στις πελατειακές σχέσεις της εξουσίας με τους κατά τόπους πρυτάνεις και τα τοπικά πολιτικά κέντρα. Αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας η εξασφάλιση των στοιχειωδών όρων λειτουργίας των ιδρυμάτων στο ζήτημα των υποδομών, των τεχνικών μέσων για τη διδασκαλία και την έρευνα, τη διεκπεραίωση του διοικητικού έργου και την υποστήριξη των φοιτητών.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Τη δωρεάν παροχή ανώτατης εκπαίδευσης υψηλής στάθμης στους Έλληνες πολίτες από ένα αναβαθμισμένο και ισχυρό δημόσιο*

Πανεπιστήμιο. Πιστεύουμε ότι τα δημόσια Πανεπιστήμια της χώρας μπορούν να ανταποκριθούν στο αίτημα της ελληνικής κοινωνίας για ανώτατη εκπαίδευση ώστε να αντιμετωπιστεί ακόμη και η φοιτητική μετανάστευση. Γι' αυτό απαιτούμε η πολιτεία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της για το δημόσιο Πανεπιστήμιο, όπως ορίζει το Σύνταγμα (άρθρο 16), και να εξασφαλίσει τις επαρκείς προϋποθέσεις σε υποδομή, αξιοπρεπώς αμειβόμενο διδακτικό προσωπικό και πόρους για τη διδασκαλία και τη βασική έρευνα.

- *Αύξηση της χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων για την βελτίωση των υποδομών τους, για την ενίσχυση των υποστηρικτικών υπηρεσιών, για την φοιτητική μέριμνα.*
- *Συγκεκριμένα και δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα για την αύξηση των δαπανών τουλάχιστον στο διακηρυγμένο 5% του ΑΕΠ για την παιδεία συνολικά (από το 2,8% σήμερα!) και 1,5% για την έρευνα. Ειδικότερα για τα ΑΕΙ, διεκδικούμε τουλάχιστον το 30% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου των δημοσίων ανά φοιτητή δαπανών, σε σχέση με το κατά κεφαλήν εισόδημα.*
- *Χρηματοδότηση με βάση τις ανάγκες των πανεπιστημίων και όχι υπό την προϋπόθεση της υποταγής τους στην κυβερνητική πολιτική μέσω των τετραετών προϋπολογισμών, της πιστοποίησης και των εσωτερικών κανονισμών. Οι υστερήσεις κάποιων ιδρυμάτων και οι ανισότητες ανάμεσα σε Τμήματα και Πανεπιστήμια είναι προϊόν των κυβερνητικών πολιτικών και με αυτή την έννοια η χρηματοδότηση δεν μπορεί να επιμεριστεί με βάση «τετραετείς συμφωνίες με το Υπουργείο» στη βάση ταξινομήσεων που γίνονται μέσω των ρυθμίσεων του νόμου για την «πιστοποίηση και τη διασφάλιση ποιότητας».*
- *Χρηματοδότηση από δημόσιους πόρους και όχι από ιδιώτες χορηγούς.*
- *Ενίσχυση της βασικής έρευνας και των μεταπτυχιακών σπουδών σε όλα τα επιστημονικά πεδία και όχι μόνο σε όσα είναι ελκυστικά για τους «χορηγούς» και τις επιχειρήσεις.*

2. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ

Η αναβάθμιση του Πανεπιστημίου δεν μπορεί να διαχωριστεί από την αξιοπρέπεια των Πανεπιστημιακών και τις συνθήκες εργασίας τους.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών η μισθολογική και εργασιακή κατάσταση των πανεπιστημιακών υποβαθμίστηκε ακόμη περισσότερο. Η ύπαρξη μιας μειονότητας συναδέλφων που εμπλέκονται σε κάθε είδους

τυπικές και άτυπες επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες τους αποφέρουν σημαντικές αμοιβές, δεν αναιρεί το γεγονός ότι η πλειονότητα των συναδέλφων ζει κυρίως από το μισθό της.

Οι μισθοί των πανεπιστημιακών, όπως συμβαίνει και με τους περισσότερους εργαζόμενους, έχουν υποβαθμιστεί μέσα σε μία δεκαετία στο 50% της αξίας τους. Συγκριτικά ως προς τις χώρες της Ε.Ε. το εισόδημα των Ελλήνων μελών ΔΕΠ είναι στο επίπεδο του 63% του μέσου όρου για λέκτορες έως 73% του ελάχιστου μέσου όρου για καθηγητές. Αν περιοριστούμε στην Ελλάδα, τα μέλη ΔΕΠ έχουν μισθούς που ανέρχονται στο 55-60% των μισθών των δικαστικών αντίστοιχων βαθμίδων, ενώ ένα νεοδιοριζόμενος υπάλληλος Π.Ε. του υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ έχει καθαρές μηνιαίες αποδοχές υψηλότερες περίπου 50% από εκείνες ενός νεοεισερχόμενου λέκτορα.

Επίσης, την κατάσταση επιδεινώνει η σε μεγάλο βαθμό επιδοματική μορφή του μισθού μας που εκτός των άλλων, φαλκιδεύει και το δικαίωμα μας σε μία αξιοπρεπή σύνταξη. Ταυτόχρονα, νέες αλλαγές προετοιμάζονται και στην ασφάλιση, ενώ η επαπειλούμενη κατάρρευση του ΤΠΔΥ και του ΟΠΑΔ δείχνει ότι οι προοπτικές δεν είναι καθόλου ευοίωνες.

Δεν είναι αποδεκτό τα μέλη ΔΕΠ να οδηγούνται όλο και περισσότερο, κυρίως σε ορισμένες κατηγορίες καθηγητών που λόγω γνωστικού αντικειμένου βρίσκονται κοντά στις απαιτήσεις της αγοράς, προς τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα κάθε είδους για να εξασφαλίσουν πρόσθετο εισόδημα. Ούτε βέβαια συζητείται η βελτίωση της οικονομικής τους κατάστασης μέσω διδάκτρων από μεταπτυχιακά.

Τα μέλη ΔΕΠ οφείλουν να απασχολούνται πλήρως και αποκλειστικώς στα ιδρύματά τους. Δεν ασκούν άλλη επαγγελματική δραστηριότητα και υποχρεούνται να παρέχουν ανελλιπώς τις υπηρεσίες τους στο Α.Ε.Ι. στο οποίο έχουν διορισθεί, με πλήρη δικαιώματα εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Είναι γνωστό ότι, κατά την επόμενη 5ετία, θα συνταξιοδοτηθεί το 40% των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ στα κεντρικά και παλαιότερα περιφερειακά πανεπιστήμια. Οι διαδικασίες αναπλήρωσης είναι αργές και το υπουργείο φέρνει όσα προσκόμματα μπορεί. Αυτή όμως η μεγάλη ανατροπή φέρνει μία νέα εργασιακή κατάσταση διότι ενώ όσοι φεύγουν βρίσκονται σε μισθολογικό καθεστώς των ανώτερων βαθμίδων και απολαμβάνουν την μονιμότητα, δεν θα συμβεί το ίδιο με αυτούς που θα διοριστούν, οι οποίοι θα βρίσκονται σε καθεστώς εξαιρετικά επισφαλές και θα είναι στην πλειοψηφία τους αναγκασμένοι να αναζητούν «συμπληρωματικούς» πόρους. Όσο για τα νεώτερα περιφερειακά Πανεπιστήμια, αυτά βιώνουν ήδη το μέλλον των κεντρικών.

Γι' αυτό η μονιμότητα και η σημαντική οικονομική ενίσχυση των χαμηλότερων βαθμίδων και αναλογικά των υπολοίπων, η κατάργηση των ελαστικών σχέσεων εργασίας, οι αξιοπρεπείς συντάξεις με την ενσωμάτωση των επιδομάτων στον βασικό μισθό είναι τα πιο επιτακτικά αιτήματα της περιόδου που διανύουμε.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Αξιοπρεπείς αποδοχές με ενσωμάτωση όλων των επιδομάτων στο βασικό μισθό (διδασκτικό, ερευνητικό, βιβλιοθήκης 25ετίας μετά την επέκταση του σε όλες τις βαθμίδες). Ως τότε, αύξηση 20% του βασικού μισθού.*
- *Άμεση εφαρμογή των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων δικαστηρίων στα οποία προσέφυγαν συνάδελφοι για τη μη φορολόγηση των ειδικών επιδομάτων χωρίς να εξαναγκαστούμε να προσφεύγουμε στη δικαιοσύνη κάθε δύο χρόνια ακολουθώντας την υπόδειξη των Δ.Ο.Υ.*
- *Συντάξεις στο 80% του τελικού μισθού, επιστροφή στα ταμεία όλων των πόρων που έχουν με διάφορους τρόπους υπεξαιρεθεί και πλήρης κατοχύρωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.*
- *Πλήρης και αποκλειστική απασχόληση των πανεπιστημιακών.*

3. ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΙ ΤΟΥ Π.Δ. 407/80

Η ανορθολογική διεύρυνση της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα βασίσθηκε στην ταχύτατη εξάπλωση ελαστικών μορφών απασχόλησης, καθώς οι διδάσκοντες με σύμβαση ορισμένου χρόνου, συνήθως ετήσιας ή εξαμηνιαίας διάρκειας (με δυνατότητα ανανέωσης), αυξήθηκαν με ραγδαίους ρυθμούς. Η αύξηση του ποσοστού των διδασκόντων με σύμβαση ορισμένου χρόνου στον συνολικό αριθμό των πανεπιστημιακών των διαφόρων βαθμίδων από 13,1% το 1998 σε 31,5% το 2005. συνοδεύτηκε από τη διεύρυνση της ένταξης διαφόρων μορφών προσωρινής και άτυπης απασχόλησης (εξωτερικοί συνεργάτες που αμείβονται από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, υποψήφιοι διδάκτορες, κ.λ.π.) στην εκπαιδευτική ερευνητική διαδικασία.

Οι συνθήκες εργασίας και οι επαγγελματικές προοπτικές των διδασκόντων με σύμβαση ορισμένου χρόνου είναι εξαιρετικά δυσμενείς, καθώς οι καθυστερήσεις πληρωμής των μισθών διαρκούν από τρεις μήνες έως δύο χρόνια, ενώ η εργασιακή ανασφάλεια είναι διάχυτη εξαιτίας της

αβεβαιότητας του αριθμού των πιστώσεων και της συνεχούς διαπραγματεύσεως για την κατανομή τους, τόσο μεταξύ των πανεπιστημίων όσο και στο εσωτερικό τους. Σε αρκετά πανεπιστήμια έχει γίνει πλέον καθεστώς να χορηγείται σε κάθε διδάσκοντα ένα κλάσμα μόνο της ετήσιας σύμβασης, με συνέπεια τον πραγματικό εργασιακό ευτελισμό τους. Επιπλέον, οι διδάσκοντες με σύμβαση ορισμένου χρόνου δεν έχουν κανένα απολύτως δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων και για το λόγο αυτό αναπτύσσονται «πελατειακές σχέσεις» μεταξύ μόνιμου και προσωρινά απασχολούμενου προσωπικού.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Κατάργηση των ευέλικτων μορφών εργασίας στο Πανεπιστήμιο*
- *Άμεση προκήρυξη όλων των οργανικών θέσεων Δ.Ε.Π. που αντιστοιχούν σε συμβασιούχους διδάσκοντες του Π.Δ. 407/80. Κατά τη μεταβατική περίοδο απαγορεύεται η διάθεση μιας πίστωσης σε περισσότερους του ενός συμβασιούχους διδάσκοντες του Π.Δ. 407/80 ανά εξάμηνο σπουδών.*
- *Κατά τη μεταβατική περίοδο, οι συμβασιούχοι διδάσκοντες να προσλαμβάνονται έπειτα από κρίση. Τα πρακτικά της επιλογής τους όπως και οι σχετικές εισηγητικές εκθέσεις, δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους των τμημάτων.*
- *Κατά τη μεταβατική περίοδο, οι συμβάσεις του ΠΔ 407/80 πρέπει να είναι τριετούς διάρκειας. Έπειτα από τη λήξη της τριετίας και εφ' όσον, έπειτα από τεκμηριωμένη απόφαση της ΓΣ του Τμήματος, θεωρηθεί ότι οι σχετικές συμβάσεις καλύπτουν πάγιες ανάγκες του προγράμματος σπουδών, οι αντίστοιχες θέσεις να εντάσσονται υποχρεωτικά στον προγραμματισμό του Τμήματος και να προκηρύσσονται εντός εξαμήνου από τη ΓΣΕΣ.*

4. ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

Προκειμένου να ανταποκριθεί το εθνικό σύστημα στη διευρυμένη ζήτηση πανεπιστημιακών σπουδών, η πολιτεία προχώρησε στην ίδρυση νέων πανεπιστημίων και ιδρυμάτων, όχι στο πλαίσιο κάποιας αναπτυξιακής πολιτικής αλλά συχνά ως παρακολούθημα πελατειακών σχέσεων. Τα ιδρύματα αυτά, χωρίς επαρκείς υποδομές και πόρους, χωρίς φοιτητική μέριμνα και προσωπικό δεν μπορεί να οδηγηθούν στην παραγωγή ακαδημαϊκών κοινοτήτων, ικανών να συμμετάσχουν ισότιμα στον διεθνή και εθνικό χώρο

γνώσης και έρευνας. Η διασπορά των Τμημάτων, χωρίς ακαδημαϊκή αυτοτέλεια, με αντικείμενα που συχνά δεν αντιστοιχούν σε επιστημονικά προσδιορισμένα γνωστικά πεδία, με ασαφή πτυχία και απροσδιόριστα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων, και διδάσκοντες στην πλειοψηφία τους συμβασιούχους ολιγόμηνων συμβάσεων, δεν συνιστούν συνθήκες λειτουργίας Πανεπιστημίου. Η κατάσταση αυτή περιγράφεται κυρίως στην λειτουργία των Περιφερειακών Πανεπιστημίων τα οποία οι Κυβερνήσεις έχουν απαξιώσει.

Η πολιτική της υποχρηματοδότησης και η προχειρότητα της πολιτείας έχουν ήδη δημιουργήσει εντάσεις και ανισότητες στον εθνικό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με σοβαρότατες συνέπειες για το μέλλον των τοπικών ακαδημαϊκών κοινοτήτων, το επίπεδο των σπουδών και των πτυχίων, τις εργασιακές συνθήκες των διδασκόντων και την ακαδημαϊκή τους εξέλιξη, την ποιότητα ζωής των φοιτητών. Η βάση του 10 που αφαιρέσει μια κρίσιμη μάζα φοιτητών αλλά και το παρανοϊκό σύστημα εισαγωγής επιχειρεί να υποβαθμίσει συνειδητά τα περιφερειακά ιδρύματα, ενώ γνωρίζουν όλοι καλά ότι οι ανεπαρκείς υποδομές φοιτητικής μέριμνας, και η προχειρότητα στην προσδιορισμό των γνωστικών αντικειμένων δεν πρόκειται να τα κάνει ελκυστικά για τους φοιτητές.

Το σύστημα πιστοποίησης και η σύνδεσή του με τους τετραετείς προγραμματισμούς και τη χρηματοδότηση βάσει «στόχων» που υπαγορεύει η εκάστοτε κυβέρνηση, θα εδραιώσει τη θέση τους ως ιδρυμάτων δεύτερης κατηγορίας στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το μέλλον τους προδιαγράφεται ιδιαίτερα ζοφερό, καθώς η δημιουργία των κολεγίων θα υποβαθμίσει περαιτέρω την σημασία τους, αφού η ίδια η πολιτεία προωθεί την κατάρτιση αντί ή των πανεπιστημιακών σπουδών, εξισώνει τα πτυχία και καθιστά τις σπουδές στην περιφέρεια ιδιαίτερα δαπανηρή για τους φοιτητές.

Η απουσία των απαραίτητων πόρων, πέρα από τα ουσιώδη προβλήματα λειτουργίας που δημιουργεί, οδηγεί το Πανεπιστήμιο στην εξάρτησή του από τις τοπικές «αγορές», είτε για την κάλυψη των πιεστικών στεγαστικών αναγκών των λειτουργιών του είτε για την ανάθεση υπηρεσιών του. Την ίδια στιγμή παραμένουν οι μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό τόσο διδακτικό όσο και διοικητικό, με αποτέλεσμα η υλοποίηση των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εποχικούς διδάσκοντες με συμβάσεις του ΠΔ 407/80 και η διοικητική λειτουργία του Πανεπιστημίου σε προσωπικό που προσφέρει τις υπηρεσίες του με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και αβέβαιη προοπτική.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- Τη διαφύλαξη της αρχής της ισοτιμίας ανάμεσα στα ιδρύματα και ευνοϊκή χρηματοδότηση των περιφερειακών ιδρυμάτων σε σχέση με τα κεντρικά. Η αναίρεση της λογικής του νόμου που συναρτά την δημόσια χρηματοδότηση και την πρόσβαση στους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, μέσω των συστημάτων πιστοποίησης της ποιότητας που καταχρηστικά λέγεται χρηματοδότηση, συνιστά εκ των ουκ άνευ όρο για την διασφάλιση του μέλλοντος των περιφερειακών πανεπιστημίων και ΑΤΕΙ. Η χρηματοδότηση των υποδομών και της φοιτητικής μέριμνας, η διεύρυνση του αριθμού των διδασκόντων και των διοικητικών υπαλλήλων θα μπορούσαν να αντισταθμίσουν την ανισότητα κέντρου περιφέρειας και να συμβάλουν στην οικονομική και πολιτιστική αναβάθμιση των περιφερειών.
- Άμεση, γενναία χρηματοδότηση των Περιφερειακών Πανεπιστημίων.
- Προϋπόθεση λειτουργίας ενός Τμήματος πρέπει να είναι η κάλυψη σε ικανοποιητικό ποσοστό του μόνιμου διδακτικού προσωπικού που απαιτείται για την λειτουργία του προγράμματος σπουδών του, το επαρκές διοικητικό και τεχνικό προσωπικό καθώς και η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή.
- Άμεση προκήρυξη θέσεων ΔΕΠ που να καλύπτουν τις πάγιες και διαρκείς εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες, τι οποίες σήμερα θεραπεύουν εποχικοί διδάσκοντες (συμβασιούχοι ΠΔ 407/80).
- Τα περιφερειακά ΑΕΙ επιβάλλεται να αποτελέσουν μέρος του κοινωνικού γίνεσθαι της τοπικής κοινωνίας. Για να οργανωθεί σωστά πρέπει να έχει τις απαραίτητες υποδομές και την «κρίσιμη μάζα» σε φοιτητές, διοικητικό και ακαδημαϊκό προσωπικό, άρα γενναία χρηματοδότηση που θα δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες πραγματικής ανάπτυξης σε όλους τους τομείς.
- Ανάπτυξη ερευνητικών κέντρων και εργαστηρίων σε όλες τις περιφέρειες.
- Παροχή από το κράτος ιδιαίτερων υλικών κινήτρων ώστε οι νέοι επιστήμονες όχι μόνο να εργάζονται σε περιφερειακά ΑΕΙ, αλλά και να κατοικούν στο χώρο εργασίας τους.
- Αφορολόγητο επίδομα ειδικών συνθηκών, επιδότηση ενοικίου στα περιφερειακά ΑΕΙ.
- Άμεση αντιμετώπιση των πιεστικών προβλημάτων υλικοτεχνικής υποδομής και φοιτητικής μέριμνας των ακριτικών ΑΕΙ (δωρεάν σίτιση, στέγαση και επιδότηση μετακινήσεων για όλους τους φοιτητές).

5. ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΝΙΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΤΥΧΙΩΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τα προγράμματα σπουδών στα Ελληνικά Πανεπιστήμια δομούνται στη βάση ενιαίων επιστημονικών ενοτήτων και καταλήγουν μετά από τετραετείς ή πενταετείς σπουδές σε ενιαίο τίτλο πτυχίου. Η αποφυγή του κατακερματισμού τους σε εξειδικευμένα γνωστικά αντικείμενα αποτελεί μονόδρομο για την περιορισμένη αγορά εργασίας πτυχιούχων υψηλής ειδίκευσης και ενισχύει τα συλλογικά επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων. Η επιστημονική ενότητα των σπουδών αποτρέπει να μετατραπούν οι σπουδές σε κατάρτιση και εξειδίκευση και ο απόφοιτος μπορεί να αντιμετωπίζει καλύτερα εξοπλισμένος τις αλλαγές που θα συναντήσει στη διάρκεια του επαγγελματικού τους βίου.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Να μην εφαρμοστούν από τα Πανεπιστήμια τα νομοθετήματα που υλοποιούν την Συμφωνία της Μπολόνια, υποθηκεύουν τα ΑΕΙ και υπονομεύουν το ακαδημαϊκό ήθος.*
- *Οι σπουδές σε κάθε Τμήμα να οργανώνονται στη βάση ενιαίου γνωστικού αντικειμένου μιας επιστημονικής πειθαρχίας.*
- *Ενιαίο κύκλο σπουδών τετραετούς ή πενταετούς φοίτησης με αναμορφωμένο το πρόγραμμα σπουδών και το σύνολο των μαθημάτων που παρέχονται και ισοτίμησή τους με τα αντίστοιχα τμήματα 4ετούς και 5ετούς φοίτησης των Ευρωπαϊκών ΑΕΙ.*
- *Ακαδημαϊκά κριτήρια στον προσδιορισμό των γνωστικών και ερευνητικών πεδίων που θεραπεύουν τα ιδρύματα, και διόρθωση των στρεβλώσεων που επέφερε η υπερειδίκευση και η διασπορά τμημάτων, χωρίς προγραμματισμό και ακαδημαϊκή λογική.*
- *Όχι ιδρύματα πρώτης και δεύτερης ταχύτητας λόγω περιορισμού των δημοσίων χρηματοδοτήσεων.*
- *Υπεράσπιση των πτυχίων και των συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων.*

6. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Η κυβέρνηση ψήφισε στη Βουλή το νόμο για την 'έρευνα και την τεχνολογία', παρά την εκφρασμένη αντίθεση της ερευνητικής κοινότητας, των Πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων καθώς και των εργαζομένων στην έρευνα, υλοποιώντας την κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Με το νόμο αυτόν η κυβέρνηση εκχωρεί την έρευνα στις επιχειρήσεις, ελέγχει πλήρως την έρευνα με διορισμένα όργανα, δεν επιλύει κανένα πρόβλημα των ερευνητών, στερεί από τα Πανεπιστήμια τις προϋποθέσεις για ερευνητική δραστηριότητα σε όλα τα ερευνητικά πεδία και συρρικνώνει τη βασική έρευνα, επιδεινώνοντας στο έπακρο τις συνθήκες άσκησης του ερευνητικού έργου των πανεπιστημιακών.

Η γενίκευση των μεταπτυχιακών σπουδών με τη μορφή των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) επιβλήθηκε στα πανεπιστήμια μέσα από τα προγράμματα και τη χρηματοδότηση των ΕΠΕΑΕΚ, με χαρακτηριστικά κυρίως εξειδίκευσης ή και κατάρτισης και όχι εμβάθυνσης σε συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο και εκπαίδευσης στην έρευνα σ' αυτό, όπως θα έπρεπε.

Δραματική συνέπεια αυτής της εξέλιξης είναι η απαξίωση των προπτυχιακών σπουδών, των πτυχίων και των αντίστοιχων συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων.

Ο νόμος για τα μεταπτυχιακά, που ψηφίστηκε παρά την αντίθεση της πανεπιστημιακής κοινότητας:

- Επεμβαίνει στην ακαδημαϊκή διαδικασία απαγορεύοντας την προκήρυξη θέσεων για νέους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες
- Επιβάλλει διδάκτρα και νομιμοποιεί τις αμοιβές διδασκόντων, αντίθετα προς την επιταγή του Συντάγματος.
- Υποβαθμίζει τις προπτυχιακές σπουδές και τα πτυχία.
- Θεσμοθετεί μέσα στα δημόσια Πανεπιστήμια μονάδες παροχής υπηρεσιών ιδιωτικού δικαίου, τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.), στα οποία μεταφέρεται η ερευνητική δραστηριότητα και τα οποία θα μπορούν να παρέχουν μεταπτυχιακές σπουδές και μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους, και τα οποία πρέπει να καταργηθούν.

Η κυβέρνηση εκβιάζει την πανεπιστημιακή κοινότητα επιβάλλοντας ως προϋπόθεση οποιασδήποτε έγκρισης που αφορά μεταπτυχιακές σπουδές την "αξιολόγηση"/ πιστοποίηση του αντίστοιχου Τμήματος. Επιβάλλει την απαράδεκτη προϋπόθεση της κατοχής Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ρύθμιση με την οποία οι προπτυχιακές σπουδές και τα πτυχία ταυτίζονται, ανεξάρτητα

από τη διάρκειά τους, με τον πρώτο κύκλο σπουδών σύμφωνα με τη "διαδικασία Μπολόνια", αφού οι μεταπτυχιακές σπουδές και το Μ.Δ.Ε. θεωρούνται δεύτερος κύκλος.

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τα Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα πρέπει να έχουν κατά αποκλειστικότητα την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και διδακτορικών σπουδών που έχουν επιστημονική ενότητα και πληρούν προϋποθέσεις οι οποίες εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών. Οι μεταπτυχιακές διδασκαλίες καθώς και οι ατομικές έρευνες των μεταπτυχιακών φοιτητών μπορούν να είναι συνδεδεμένες ή/και ενταγμένες σε ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται στα Α.Ε.Ι., σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και ομοταγή ιδρύματα, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Είναι αδιανόητη η επιβολή διδασκτρων στις μεταπτυχιακές σπουδές. Η χρηματοδότηση των μεταπτυχιακών είναι υποχρέωση της πολιτείας και υπαγορεύεται από το Σύνταγμα.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Π.Μ.Σ. ενταγμένα σε ένα σύστημα διδακτορικών σπουδών, τα οποία θα πρέπει κατά κύριο λόγο να αποτελούν μεταπτυχιακά προγράμματα έρευνας με αποκλειστικά δημόσιο χαρακτήρα.*
- *Η φοίτηση να μην προσφέρεται με ανταποδοτικούς όρους ή δίδακτρα.*
- *Η χρηματοδότησή των Π.Μ.Σ. να εντάσσεται στον τακτικό προϋπολογισμό των ΑΕΙ, και να μην απαιτεί τη συμβολή της Ε.Ε. ή επιχειρήσεων. Ενίσχυση της ερευνητικής υλικοτεχνικής υποστήριξης.*
- *Ο σχεδιασμός των Π.Μ.Σ. να γίνεται από ίδια την πανεπιστημιακή κοινότητα, με ακαδημαϊκά κριτήρια και όχι υπό θεσμοθετημένες προδιαγραφές του ΕΠΕΑΕΚ ή την άτυπη πίεση παραγόντων της αγοράς.*
- *Εξάλειψη της μαύρης -και κακοπληρωμένης- εργασίας που πλήττει τους υποψήφιους διδάκτορες και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, ειδικά στις θετικές επιστήμες.*
- *Τα επαγγελματικά δικαιώματα να κατοχυρώνονται στο βασικό πτυχίο.*
- *Κατάργηση της ρύθμισης που δεν επιτρέπει την επίβλεψη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών από μη μόνιμα μέλη ΔΕΠ και ανάθεση επίβλεψης διδακτορικών διατριβών και στους λέκτορες.*
- *Να απαγορευτούν νομοθετικά πρακτικές δικαιόχρησης στο επίπεδο των μεταπτυχιακών σπουδών στα ελληνικά ΑΕΙ. Μέχρι*

τότε, να απαγορευτούν ρητά και κατηγορηματικά ανάλογες πρακτικές στους εσωτερικούς κανονισμούς των ιδρυμάτων.

- *Να απαγορευτεί νομοθετικά η αμοιβή από δίδακτρα των διδασκόντων μελών ΔΕΠ στα ΤΜΣ. Μέχρι τότε, να απαγορευτούν ρητά και κατηγορηματικά ανάλογες πρακτικές στους εσωτερικούς κανονισμούς των ιδρυμάτων.*

7. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΕΙ

Οι προβλέψεις του νέου νόμου-πλαίσιο περί «τετραετών προγραμματικών συμβάσεων» των ΑΕΙ με το κράτος ως προϋπόθεσης για τη χρηματοδότησή τους αποτελούν την αιχμή των θεσμικών παρεμβάσεων για τον κρατικό έλεγχο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων των ανώτατων ιδρυμάτων. Η επιδίωξη αυτή είναι απαράδεκτη και εκτός κάθε πλαισίου συζήτησης, διότι κατοχυρώνει τόσο τη λογική του κυβερνητικού ελέγχου όσο και τις λεγόμενες «ελευθερίες» του επιχειρηματικού πανεπιστημίου. Τελικά η πολιτική ηγεσία του υπουργείου θα επιλέγει ποιοι επιχειρηματικοί σκοποί αξίζουν χρηματοδότηση και ποιοι όχι, ενώ τα ιδρύματα, μέσω των αρμοδιοτήτων των μάντζερ, είτε θα πιέζουν για την αλλαγή των στόχων που θέτουν οι ακαδημαϊκές μονάδες είτε θα καταφεύγουν στον ιδιωτικό τομέα για τη χρηματοδότηση των μη επιλέξιμων δαπανών. Το γενικευμένο παράδειγμα των διδάκτρων στις μεταπτυχιακές σπουδές είναι ήδη ενδεικτικό αυτής της τάσης.

Αυτή ακριβώς είναι και η ουσιαστική στόχευση της λεγόμενης «διασφάλισης ποιότητας». Υπαγορεύονται οι «στόχοι» από τον χρηματοδότη, τα ιδρύματα «βαθμολογούνται» με κριτήριο τον βαθμό επίτευξής τους και, εν τέλει, χρηματοδοτούνται αναλόγως. Πρόκειται για την «καρδιά» της λεγόμενης «μεταρρύθμισης». Η συνάρτηση υπαγορευμένων «στόχων» και χρηματοδότησης πρέπει να είναι το καθοριστικό μέτωπο για την πανεπιστημιακή κοινότητα. Κι αυτή η μάχη πρέπει να δοθεί μέχρι τέλους. Οι σύγκλητοι, οι σχολές και τα τμήματα δεν έχουν άλλη επιλογή από την κατηγορηματική άρνηση διαπραγμάτευσης με το ΥΠΕΠΘ των στόχων που θέτουν οι εσωτερικοί προγραμματισμοί των ιδρυμάτων.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Εγγυημένη ετήσια δημόσια επιχορήγηση των ΑΕΙ.*
- *Πολλαπλασιασμό των δημοσίων πόρων για διοικητικό προσωπικό, για μέλη ΔΕΠ, για μόνιμο προσωπικό καθαρισμού και φύλαξης των κτηριακών υποδομών των ΑΕΙ, για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές υποτροφίες, για βιβλιοθήκες, αρχεία, προσωπικό εργαστηρίων και των πάγιων ερευνητικών λειτουργιών.*

- *Δημόσιους πόρους στους Προϋπολογισμούς Δημοσίων Επενδύσεων των ΑΕΙ ώστε να μην περιορίζονται στις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις δεδομένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και στις αυστηρές προδιαγραφές συγκεκριμένων στόχων.*

8. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Διαφάνεια και απολογισμοί σε όλες τις δραστηριότητες των Πανεπιστημίων: εκπαιδευτικές, ερευνητικές, οικονομικές και διοικητικές. Οι απολογισμοί πρέπει να είναι ετήσιοι και να δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους των ΑΕΙ, ώστε να «δίνεται λόγος» για το έργο που επιτελείται στο δημόσιο Πανεπιστήμιο. Αυτό σημαίνει «διαφάνεια και απολογισμός σε όλες τις δραστηριότητες των ιδρυμάτων».

Διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης και λειτουργίας των ΑΕΙ. Στους προϋπολογισμούς, στους προγραμματισμούς και στους απολογισμούς των ιδρυμάτων, στις προσλήψεις, στις εκλογές και τις κρίσεις των διδασκόντων, στα επιστημονικά τους βιογραφικά, στον σχεδιασμό των σπουδών, στις διδακτορικές διατριβές, στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, στα αποτελέσματα όλων των χρηματοδοτούμενων ερευνών. Δημοσιότητα στις πηγές και στη διαχείριση των πόρων, στην οργάνωση σπουδών, στον αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών, στην υλικοτεχνική υποδομή, στο ερευνητικό και διδακτικό έργο των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ, στα πρακτικά των οργάνων διοίκησης και στο σύνολο των δραστηριοτήτων. Όλα και στο διαδίκτυο. Δεν χρειάζεται νόμος για να γίνει αυτό. Βούληση χρειάζεται. Όλα τ' άλλα είναι υπεκφυγές.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Πλήρη δημοσιότητα όλων των πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων.*
- *Δημόσιους απολογισμούς των οικονομιών των ΑΕΙ, των «ΕΛΚΕ», των ερευνητικών δραστηριοτήτων Κέντρων και Ινστιτούτων, των παραγγελιών, των οικοδομικών εργασιών, των αναλώσιμων, της διαχείρισης της περιουσίας των ΑΕΙ κλπ. Όλες οι συμβάσεις, καθώς και οι πλήρεις και λεπτομερείς απολογισμοί στο διαδίκτυο, σε γνώση του κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη. Αυτό σημαίνει στο γλωσσάρι μας «κοινωνική λογοδοσία».*

9. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΑΕΙ

Δεν δεχόμαστε την πιστοποίηση του Δημόσιου Πανεπιστημίου σύμφωνα με τα μη ακαδημαϊκά πρότυπα που θεσμοθετήθηκαν με τον Ν. 3374/05 περί "διασφάλισης ποιότητας των ΑΕΙ" Στην αγοραία αυτή λογική, θα αντιπαραθέτουμε την αυστηρή και τεκμηριωμένη αποτίμηση του διδακτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου των ΑΕΙ με βάση κριτήρια που διαμορφώνει η πανεπιστημιακή και η επιστημονική κοινότητα.

Τα ΑΕΙ οφείλουν να αρνηθούν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο να πιστοποιηθούν κατά τα πρότυπα της Μπολόνια, της Κομισιόν, της Διεθνούς Τράπεζας, του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου ή του ΟΟΣΑ.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Το δημόσιο πανεπιστήμιο να αρνηθεί την πιστοποίησή του κατά τα διεθνή νεοφιλελεύθερα πρότυπα που θεσμοθετήθηκαν με το Ν. 3374/05 περί «διασφάλισης ποιότητας των ΑΕΙ».*
- *Η πιστοποίηση να μην αποτελεί όρο των μεταπτυχιακών σπουδών και των υποτροφιών προς τους μεταπτυχιακούς σπουδαστές.*

10. ΠΛΗΡΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΕΙ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Αυτοδιοίκηση των ιδρυμάτων και ακαδημαϊκή αυτοτέλεια, ακαδημαϊκή ελευθερία στη διδασκαλία και την έρευνα. Τα Πανεπιστήμια πρέπει να παραμείνουν αυτοδιοικούμενοι δημόσιοι οργανισμοί, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, με ακαδημαϊκή αυτοτέλεια και δημοκρατική συλλογική λειτουργία, ώστε να διασφαλίζονται η ελευθερία στη διδασκαλία και στην έρευνα και η διαφάνεια. Την ελευθερία στη διδασκαλία και την έρευνα μόνο το δημόσιο πανεπιστήμιο, που λειτουργεί με ακαδημαϊκούς κανόνες και δημοκρατία, μπορεί να διασφαλίσει. Γιατί το πανεπιστήμιο δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει με όρους ανταποδοτικούς.

Η πανεπιστημιακή κοινότητα και τα συνδικαλιστικά της όργανα απέδειξαν ότι μπορούν να εξασφαλίσουν και εγγυώνται την δημοκρατική λειτουργία της αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ πέρα από διαπλοκές και πελατειακά δίκτυα.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Εγγυημένους όρους δημόσιας χρηματοδότησης των ΑΕΙ, απελευθέρωση από ελέγχους σκοπιμότητας αλλά και αυστηρούς*

δημόσιους μηχανισμούς ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των πόρων των ΑΕΙ.

- *Όλες οι αρμοδιότητες στα συλλογικά όργανα των ΑΕΙ.*

11. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΑΕΙ

Η αναβάθμιση του Πανεπιστημίου δεν είναι δυνατή δίχως της αναβάθμιση του Λυκείου και την πλήρη αποσύνδεσή του από το σύστημα πρόσβασης στα ΑΕΙ. Το Λύκειο πρέπει να λειτουργήσει ως αυτοτελής βαθμίδα εκπαίδευσης και όχι ως προθάλαμος για το πανεπιστήμιο. Πρέπει να απαλλαγεί από την πίεση του φροντιστηρίου και των εισαγωγικών εξετάσεων. Το σύστημα πρόσβασης επιβάλλει στους νέους ένα μονοδιάστατο, στρεβλό, βαθειά αντιπαιδαγωγικό τρόπο προετοιμασίας που σκοτώνει τη δημιουργική και αυτόνομη σκέψη και την πρωτοβουλία και τους εθίζει στην αποστήθιση.

Είναι απαράδεκτο να μένουν εκτός ανώτατης εκπαίδευσης 65.000 απόφοιτοι του Λυκείου και να παραμένουν 19.000 θέσεις κενές στα ΑΕΙ, ενώ γίνεται τέτοια προπαγάνδα για τη φοιτητική μετανάστευση και τα κολέγια.

Θα πρέπει να μετατρέψουμε την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που απασχολεί ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, από τεχνικό ζήτημα προς λύση σε έναυσμα του διαλόγου που διεκδικούμε για τη χάραξη συνολικής πολιτικής για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- *Το δικαίωμα πρόσβασης και επιτυχούς συμμετοχή στην ανώτατη εκπαίδευση για όλους, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, θρησκείας, εθνικότητας, οικονομικής κατάστασης, τόπου εγκατάστασης, κ.λ.π. Σε αυτή την λογική οποιαδήποτε πρόταση για τον τρόπο εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση προϋποθέτει, τομές στο σύστημα της βασικής εκπαίδευσης και στο Λύκειο.*
- *Τη δημιουργία ενός αναβαθμισμένου κύκλου δημόσιας και δωρεάν και υψηλού επιπέδου μεταλυκειακής Τεχνικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης ως βασικού συστατικού στοιχείου της δημόσιας εκπαίδευσης, που να καλύπτει επαρκώς το σύνολο των τεχνολογικών ειδικοτήτων τις οποίες χρειάζεται η ελληνική κοινωνία*

12. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΑΣΥΛΟ

Το πανεπιστημιακό άσυλο είναι θεσμός σύμφυτος με την έννοια του Πανεπιστημίου. Έχει κατακτηθεί με αγώνες και έχει μεγάλη ιστορική και συμβολική σημασία.

Το πανεπιστημιακό άσυλο, χώρος ελεύθερης διακίνησης ιδεών, μπορεί να αξιοποιείται, εκτός από την πανεπιστημιακή κοινότητα, και από κάθε συλλογικότητα που διεκδικεί λόγο και επιθυμεί να εκφράζεται ελεύθερα, Η πανεπιστημιακή κοινότητα είναι σε θέση να εγγυηθεί τον σεβασμό, των μελών της και των συλλογικοτήτων της, να διαφυλάξει τις εγκαταστάσεις και τους χώρους του πανεπιστημίου.

Σήμερα όλοι μοιάζει να ανησυχούν για το άσυλο. Πρέπει να ξεχωρίζουμε όμως εκείνους που πράγματι νοιάζονται για την υπεράσπιση και τη χρήση του, από εκείνους που απεργάζονται τη συρρίκνωση και την κατάργησή του. Υπερασπιζόμαστε το χώρο, την ουσία του Δημόσιου Πανεπιστημίου και την κοινωνική κατάκτηση του ασύλου που στοχοποιείται σήμερα ως η κύρια αιτία των δεινών του Πανεπιστημίου. Υπερασπιζόμαστε το άσυλο γιατί εκεί βρίσκεται σήμερα το σημείο της σύγκρουσης μεταξύ εκείνων που θέλουν την συρρίκνωση των συλλογικών δικαιωμάτων και εκείνων που διεκδικούν τη διεύρυνση της δημοκρατίας και την υπεράσπιση της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Εκτιμώντας ότι η κυβερνητική επίθεση ενάντια στο πανεπιστημιακό άσυλο θα ενταθεί, δηλώνουμε ότι για εμάς το πανεπιστημιακό άσυλο είναι αδιαπραγμάτευτη αξία της πανεπιστημιακής μας ζωής και η προστασία του απόκειται στην ίδια την πανεπιστημιακή κοινότητα. Τα πανεπιστημιακά όργανα και οι φορείς της κοινότητας οφείλουν να αναλάβουν τις ευθύνες που τους δίνει το ελληνικό σύνταγμα και κυρίως η δημοκρατική παράδοση των ΑΕΙ.

----- : -----

Το φετινό συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ θα πρέπει να επικυρώσει τις αγωνιστικές κατακτήσεις της προηγούμενης περιόδου.

Απέναντι στη συντονισμένη προσπάθεια (κράτους και ιδιωτικοοικονομικών συμφερόντων μέσα και έξω από το Πανεπιστήμιο) να μηδενιστούν οι επιτυχίες του πανεπιστημιακού και του φοιτητικού κινήματος τονίζουμε ότι οι απεργίες και οι κινητοποιήσεις κάθε άλλο παρά χαμένες πήγαν. Αντίθετα:

- Απέτρεψαν τη Συνταγματική Αναθεώρηση, που θα ανέτρεπε οριστικά και αμετάκλητα το δικαίωμα σε μια δημόσια και δωρεάν Ανώτατη Εκπαίδευση.
- Απονομιμοποίησαν τις βασικές πλευρές του νέου Θεσμικού πλαισίου, βάζοντας πραγματικά εμπόδια στην πλήρη εφαρμογή του - παρά τις όποιες προσπάθειες αρκετών διοικήσεων- και διατηρώντας ανοικτό το ενδεχόμενο ανατροπής του.
- Σφυρηλάτησαν μια ενότητα δράσης και με το υπόλοιπο εκπαιδευτικό κίνημα, οικοδομώντας μια κοινωνική συμμαχία πολύτιμη για την υπεράσπιση και την αναβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου.

Στην τρέχουσα συγκυρία, είναι απαραίτητο η ΠΟΣΔΕΠ να παραμείνει στην αγωνιστική κατεύθυνση που χάραξε το προηγούμενο συνέδριο. Όπως εξάλλου δείχνουν οι μαζικές κινητοποιήσεις πανεπιστημιακών και φοιτητών στην Ιταλία και στην Ισπανία, καθώς και η πρόσφατη απεργία διάρκειας των πανεπιστημιακών στη Γαλλία, ενάντια στη μείωση της κρατικής χρηματοδότησης, στην εμπορευματοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στην αξιολόγηση, οι εκπαιδευτικές «μεταρρυθμίσεις» δεν έχουν γίνει αποδεκτές από την ευρωπαϊκή ακαδημαϊκή κοινότητα, η οποία δεν ανέχεται πλέον να υποστεί τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και τις περικοπές των δημόσιων δαπανών.

ΥΠΕΡΑΣΠΙΖΟΜΑΣΤΕ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ούτε βήμα πίσω από τις εγγυήσεις του άρθρου 16 του Συντάγματος

Ούτε βήμα πίσω από την κοινωνική κατάκτηση του ασύλου

ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΟΣΔΕΠ ΩΣ ΜΑΧΟΜΕΝΟ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟ

Ούτε βήμα πίσω από τις κατακτήσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας

Ούτε βήμα πίσω από τη διεκδίκηση της αξιοπρέπειας των πανεπιστημιακών λειτουργών.

ΟΙΚΟΔΟΜΟΥΜΕ ΣΥΜΜΑΧΙΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Η ΠΟΣΔΕΠ θα συνεχίσει να αγωνίζεται δυναμικά για την προάσπιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου και την αξιοπρέπεια των Πανεπιστημιακών.